

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

İSO Türkiye İmalat PMI kasımında 51,4 oldu

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) kasımda 51,4'e düşmekle birlikte faaliyet koşullarının iyileştiği yönünde sinyal vermeyi sürdürdü. PMI, Covid-19 kaynaklı daralmanın ardından haziranda başlayan toparlanma döneminin en düşük düzeyinde gerçekleşti. Türkiye'deki Covid-19 vaka sayılarının artmasının müşteri talebini ve üretim süreçlerini olumsuz etkilemesi, firmaların kasımda karşılaştığı temel zorluk oldu. Bunun sonucunda yeni siparişler ve üretim yavaşladı. Yeni ihracat siparişlerinin de ivme kaybettiği gözlemlendi.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI ekim verilerine göre de Covid-19 salgınının hem Türkiye'de hem de başta Avrupa olmak üzere dünyanın diğer bölgelerinde yaşanan ikinci dalgası, kasımda birçok imalat sanayi sektöründe toparlanmanın hız kesmesine yol açtı. Takip edilen 10 sektörün sadece dördünde faaliyet koşulları iyileşti. Yeni siparişler açısından, kimyasal, plastik ve kauçuk ile gıda ürünleri olmak üzere iki sektörün büyüme bölgesinde olduğu gözlemlendi.

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Kasım 2020 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, ekimde 53,9 olarak ölçülen manşet PMI kasımda 51,4'e düşmekle birlikte faaliyet koşullarının iyileştiği yönünde sinyal vermeye devam etti. PMI, Covid-19 kaynaklı daralmanın ardından haziranda başlayan toparlanma döneminin en düşük düzeyinde gerçekleşti. Türkiye'deki Covid-19 vaka sayılarının artması ve bu durumun müşteri talebini ve üretim süreçlerini olumsuz etkilemesi, firmaların kasım ayında karşılaştığı temel zorluk olarak kaydedildi. Bunun sonucu olarak, hem yeni siparişler hem de üretim yavaşladı. Yeni ihracat siparişlerinin de ivme kaybettiği gözlemlendi. Yine de bu üç göstergede kaydedilen zayıflama, 2020 başlarındaki ilk pandemi dalgasının tepe noktasına göre çok daha ılımlı düzeyde gerçekleşti.

Anketin görece olumlu gelişmesi ise iş hacimlerinin geçen aylarda gösterdiği güçlü toparlanmaya bağlı olarak firmaların istihdam düzeylerini artırmaya devam etmesi oldu.

İstihdamda artış trendi altı aya ulaştı ve güçlü seyrini korudu. Çalışan sayılarındaki yükseliş ve yeni siparişlerdeki yavaşlama, firmaların birikmiş işlerini azaltmaya devam edebilmesini sağladı.

Covid-19 salgını, tedarik zincirleri üzerinde giderek daha ciddi etki yarattı ve Kasım ayında teslimat sürelerindeki artış, anket geçmişinin üçüncü en yüksek düzeyinde gerçekleşti. Bu durum girdi stoklarının gerilemesine katkı yaptı. Benzer şekilde, üretim gereksinimlerindeki düşüşe bağlı olarak satın alma faaliyetleri de hafif bir azalma gösterdi. Türk lirasının yakın dönemde ABD doları karşısında gösterdiği değer kaybı, hem girdi maliyetleri hem de nihai ürün fiyatlarındaki keskin artışların sürmesinde belirleyici oldu. Bununla birlikte, her ikisinde de enflasyon oranları Ekim ayına göre hafif düşüş sergiledi.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi: *“Covid-19 salgınının yeniden hızlanması, kasımda Türk imalat sektörünün hızını kesti ve talepte zayıflamaya yol açtı. Bununla birlikte, salgının yol açtığı aksamadan hızlı bir şekilde çıkabildiğini daha önce göstermiş olan sektörde firmaların geleceğe yönelik güveninin yeni işe alımları sürdürmeye yetecek düzeyde olduğu gözlemlendi. Enflasyon cephesinde de bazı olumlu işaretler dikkat çekti. Girdi maliyetleri ve nihai ürün fiyatlarındaki artış hızları ekim ayına göre hafif gerileme kaydetti. Türk lirasının son dönemde kayıplarının bir bölümünü geri almasına bağlı olarak, önümüzdeki aylarda enflasyonun daha da yavaşladığını görebiliriz.”*

Sektörlerde toparlanma hız kesti

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI kasım verilerine göre Covid-19 salgınının hem Türkiye'de hem de başta Avrupa olmak üzere dünyanın diğer bölgelerinde yaşanan ikinci dalgası, kasımda birçok imalat sanayi sektöründe toparlanmanın hız kesmesine yol açtı. Takip edilen 10 sektörün sadece dördünde faaliyet koşulları iyileşti. İyileşme gösteren sektör sayısı ekime göre yarı yarıya düştü. Yeni siparişler açısından, kimyasal, plastik ve kauçuk ile gıda ürünleri olmak üzere iki sektörün büyüme bölgesinde olduğu gözlemlendi. Kimyasal, plastik ve kauçuk ürünler son zamanlardaki güçlü temposunu sürdürdü, ancak bu sektörde dahi büyüme ivme kaybetti. Gıda ürünleri sektörünün yeni siparişleri son üç ayda ilk kez iyileşme gösterdi. Yeni siparişlerde en sert yavaşlama yaşanan sektör, elektrikli ve elektronik ürünler oldu. İkinci en hızlı düşüş ise baskı altında kalmaya devam eden giyim ve deri ürünleri sektöründe gerçekleşti.

Takip edilen on sektörün yedisinde yeni ihracat siparişleri hız kaybetti. Yeni siparişlerdeki eğilimler büyük ölçüde üretim için de geçerliydi. Sadece gıda ve kimyasal ürünlerde üretim artışı gerçekleşti. İş yüklerindeki yavaşlamaya rağmen firmaların genel olarak işe alımları sürdürmesi, anketin pozitif gelişmesi olarak kayda geçti. On sektörün dokuzunda istihdam artarken, kara ve deniz taşıtları sektöründe yatay seyir gözlemlendi. En yüksek istihdam yaratma hızı kimyasal, plastik ve kauçuk sektöründe gerçekleşti. Son dönemde yaşanan kur artışları ve ham madde arz sorunları nedeniyle enflasyonist baskılar güçlü kalmakla birlikte enflasyon oranlarının bazı sektörlerde tepe noktaya ulaşmış olabileceğine ilişkin işaretler gözlemlendi. Maliyet enflasyonu, başta gıda ürünleri ve ana metaller olmak üzere dört sektörde yavaşlama kaydetti. En keskin artış metalik olmayan mineral ürünler sektöründe gerçekleşti. İkisi hariç tüm sektörlerde teslimat süreleri ekim ayına göre daha yüksek hızda arttı. Sektörlerin yarısından fazlasında nihai ürün fiyatlarının artış hızı yavaşladı.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI ve Sektörel PMI Kasım 2020 raporlarının tamamına ekteki dosyalardan ulaşabilirsiniz.